

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Tematický den v MŠ

Jméno a příjmení	Pavína Bečáková, DiS.
Adresa zaměstnavatele (MŠ)	Mateřská škola Kelčice, okr. Prostějov, Kelčice 75, 798 08 Kelčice
Kraj	Olomoucký kraj
Zřizovatel	Obec Vranovice - Kelčice
Webové stránky MŠ	
E-mail	mskelcice@seznam.cz
Telefon	721 773 170

<u>Stručná charakteristika MŠ</u>	
Lokalita, okolí MŠ	Mateřská škola se nachází v obci Vranovice – Kelčice, která je vzdálena od města Prostějova 10km. Tato obec je specifická tím, že jde o sloučení dvou obcí Vranovic a Kelčic. Tyto obce protíná dálniční most Brno – Ostrava. Mateřská škola je také smluvní škola pro děti z blízké obce Dobrochov.
Profilace, specifika MŠ	Polytechnická výchova má v naší mateřské škole profilující místo. Prvky polytechnické výchovy se objevují ve všech integrovaných blocích, které jsou prezentovány ve školním výchovném programu s mottem: „Je nám spolu dobře, aneb nikdo není sám...“
Zařazování polytechnické výchovy	Pedagogickou výuku zajišťují 2 pedagogické pracovnice. Mateřská škola Kelčice je jednotřídní.
Počet pedagogů	Kapacita mateřské školy je 25 dětí.
Počet oddělení	V roce 2014 byl školní výchovný program rozšířen o přílohu s názvem „Environmentální výchova v mateřské škole Kelčice“, jsme škola která má environmentálního koordinátora. Spolupráce koordinátora se zřizovatelem je na dobré úrovni, v současné době máme podanou žádost o grant na přírodní zahradu s názvem a vizí „Babiččin dvoreček na Hané.“
Počet dětí v oddělení	
Zajímavosti	

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Fotografie mateřské školky – vnitřní i venkovní prostory

Dřesk a Tilpína - přímá podpora pedagogů mateřských škol v jejich profesních a lektorských dovednostech

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Název tematického dne	<i>Jak skřítek Hliněnka podkal kovového mužíčka Karabinku.</i> <i>Tematický den hlíny a dřeva</i>
Motivace	Hlína, dlátka, voda, dlaň, látka, podložka, rydla, provázek, drátky, vršky, karabina, plechovka, kladívko, lepidlo, šídlo, koudel, kroužky na klíče, náprstky, cedníky, sítko, drátek, kávové lžičky, cesta, most, les, listy, větve, jeskyně, žebřík, ptáci, houby.
Spojení úvod - závěr	Zazvoněním na zvoneček svoláme skupinu dětí a řekneme si kouzelné zaříkávadlo: „Chceš-li skřítku spatřiti, musíš tiše choditi. Tiše, tiše, tiše, v kořenech i a v jeskyních je jejich říše.“ <i>Na začátku našeho příběhu jsou oba skřítky smutní, protože jsou opuštěni a sami, na konci příběhu k sobě najdou cestu a velké přátelství.</i> Skřítek Hliněnka – dobrák, který je smutný, protože je sám Mužíček Karabinka – chladivě pevný silák, bojovník <i>Vytvoříme postavu Hliněnky a Karabinky. Hliněnku vytvoříme převážně z keramické hlíny, koudel, přírodnin – větvičky, šišky, žaludy, šípky a kousky látek. Karabinku vytvoříme z plechovek od nápojů, cedníku, náprstků, kávových lžiček.</i>
Informace Historie	<i>Vymezení vztahu mezi hlínou a kovem (stavebnictví, zemědělství, potravinářský průmysl) Povolání (dříve a nyní) – zedník, hrnčíř, sedlák, kovář, svářeč, zemědělec... ukážeme dětem obrázky a povídáme si o nářadí, které potřebují k výkonu povolání.</i> <i>Z povolání si vybereme oblast stavebnictví nebo zemědělství. Využijeme obrázky různých typů obydlí.</i>
Zajímavosti Srovnání Povídání	Kde se nejčastěji používá hlína a kov (vztah Hlíny - Kovu) – ukázka předmětů Jakým způsobem dochází k recyklaci předmětů vyrobených z hlíny (cihly...) a kovu (plechovky, auta). Čím se nejčastěji nahrazuje hlína? Jaké kladné – záporné vlastnosti má hlína X kov. Rozeznáme pouhým hmatem hlínu od kovu? - srovnání dvou drobných předmětů přikryté šátkem (kousek keramické hlíny X náprstek, lžička). Zajímavá a tajuplná slova (hrnčířský kruh, dláto, keramická pec, srp, hrábě, plečka).
Výtvarné aktivity	Vytvoření skřítků: Hliněnka - práce s hrnčířskou hlínou, koudelí, větvičkami, textilem. Karabinka – práce s plechovkou od nápoje, lžičky, sítko, drátky. Vědomá kompozice: Děti poskládají prvky do vymezeného prostoru (rámečku) tak, jak se jim to nejvíce líbí. Otázky: <i>Šlo vám to hned? Stane se vám někdy, že se vám nedaří věci složit? Stále tomu něco chybí?</i> Portréty dvou skřítků: technika - kolorovaná kresba nebo kresba pastelem.
Hudební aktivity	Lidové písničky: práce s rytmem, rytmický pohyb - tanec („A já sám, vždycky sám“,

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

	<p><i>“Já jsem, já jsem, kováříček jsem“).</i> Pohádkové písničky: rytmický pohyb na hudbu J. Uhlíře + J. Svěráka („Dělání“). Kov v hudbě: rytmický doprovod na zvonkohru, rolničky, chrastítka, triangel.</p>
Sportovní aktivity	<p>Chůze po laně se zavázanýma očima s doprovodem: <i>zaměříme se na udržování rovnováhy a důvěry v průvodce.</i> Prolézání černým strachovým pytle: <i>překonávání sama sebe, při strachu z úkolu, možno osvětlit konec pytle baterkou.</i> Hod na cíl: <i>Válka v Plechovkové zemi – hod míčem do plechovkového hradu.</i></p>
Návazné aktivity	<p>Tento den může zorganizovat v prostředí MŠ, ale také i v prostorách školní zahrady. Také můžeme zorganizovat návštěvu keramického kroužku při ZŠ. Zorganizujeme za pomoci rodičů keramickou dílnu, nebo exkurzi do kovošrotu.</p>

Informace a zajímavosti o materiálu

Hlína je zemina, která se skládá z dalších drobných částíček. Nacházíme ji všude kolem nás. Používá se ve stavebnictví – hliněné omítky, cihly i vepřovice, ale také i keramickém průmyslu – keramická hlína – výroba nádob, největší význam má ale v zemědělském průmyslu – orná půda – pěstování obilí, kukuřice, brambor. Abychom mohli hlínu používat ke svým účelům, musíme s ní správně zacházet a pečovat o ni. Mezi základní vlastnosti hlíny patří: propustnost, pružnost, tvárnost, tvrdost, z pohledu rostlin - je zásobárnou živin.

Kov ve srovnání s hlínou má pevnější, tvrdší vlastnosti. Železo je lidstvu známo už z pradávných dob, kdy v pravěku za pomoci ohně bylo změkčeno a kuto za účelem výroby zbraní a drobných práce ulehčujících předmětů – srpy, nože, kosy, pluh. V současné době řešíme jak staré železo znovu dostat do oběhu a tím ulehčit přírodě.

Řemesla – základní informace

Hlína: Cihlář - v dřívějších dobách vyráběl a páčil cihly.

Hrnčíř - na hrnčířském kruhu vyráběl nádoby.

Rolník, sedlák - obdělával půdu, stará se o dobytek.

Kov: Kovář - vyráběl podkovy a opracovával kov.

Dráteník - opravoval hliněné a kovové nádoby.

Horník - těžil v dolech železnou rudu.

Motivační kniha, divadelní představení, film:

SKÁLA, F., jr. *Velké putování Vlasce a Brady.* Arbor vitae, 2007, ISBN 80-86300-88-9

JANOTKA, M. a Linhart, K.. *Řemesla našich předků.* Praha: Svoboda, 1987, 208 s.

KLIMTOVÁ, V. *O statečném skřítku Drnovcovi.* Vydrší, Karmelitánské nakladatelství, 2006.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Náměty a podklady pro tvorbu dalších aktivit:

Nástroje zpracovávající daný materiál

Sdrátované nádobí, drátenické kleště, drátek, srp, kladivo, podkova, hrnčířský kruh – ukážeme dětem skutečné nástroje (nejlépe s chrániči ostrých částí), řekneme si jak s nimi pracovali, pojmenujeme jejich části a ukážeme jak se snili pracuje. Na závěr si zkusíme vyrobit z keramické hlíny misku ozdobenou svinutým drátkem mědi. Co si myslíte, že se po vypálení stane?

Věci vyrobené z daného materiálu

Hlína: keramické nádobí, tašky na střeche, cihly.

Kov: příbory, hrnce, kuchyňské nádobí, zahradní nářadí.

Hudební nástroje z kovu

Orffovy nástroje: chřastítka, triangel, činely, zvonkohra – nástroje ukážeme dětem a zahrajeme si na ně. Také si můžeme pustit nahrávku jejich zvuků.

Pokusy

Umí hliněná kulička nebo plechovka plavat? – položíme hliněnou kuličku a plechovku od nápoje na vodu, ukážeme dětem jestli umí tyto dvě věci plavat.

Pokus s keramickou hlínou a mědí:

S dětmi vyrobíme z plátu keramické hlíny jednoduchou misku, použijeme měděný drátek, který svineme do spirály a vtláčíme ho do hlíny, vše necháme vypálit. Po vypálení mají děti dostatek prostoru k diskusi nad otázkami: Co se asi stane? Proč, se objevil barevný motiv na misce? Proč má motiv zrovna takovou barvu?

Co je těžší? 1 kg hlíny nebo 1 kg železa? – využijeme 2 kuchyňské váhy na kterých nastavíme 1 kg, necháme děti, aby sami kladly kousky hlína nebo kovu na váhu. Děti porovnají váhový rozdíl s množstvím předmětů na váze.

Výroba z daného materiálu

Hliněná miska – pokusíme se podle návodu v knize vyrobit misku na oříšky.

Hliněnka – použijeme keramickou hlínu na tělo skřítky, zbytek těla vytvoříme z přírodnin.

Karabinka – použijeme plechovku od nápoje a různé kuchyňské nářadí.

Zvířata, spojená s daným materiálem

Mravenci – žijí v lese, mraveniště mají vystavěné z kousku jehličí a hlíny, větší část mají v podzemí, jsou to inženýrští stavitelé.

Myš, křeček, sysel – nory - využívá půdy jako bezpečné místo, pro vyvedení mláďat.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Otázky dětí

Dá se hlína jíst? Co nám může nabídnout hlína? Potřebujeme k životu kov? Co by se stalo kdyby se hlína proměnila v kov? Co by stalo kdyby, bylo všechno vyrobeno z kovu?

Pohádky a příběhy

Velké putování Vlasce a Brady

legenda o Golémovi

O dvou rytířích

Ať žijí duchové – film

Hádanky a rčení

Leze, leze po železe, nedá pokoj až tam vleze. (klíč)

Koušu, koušu do polena. Drobtý sypu na kolena. Ležím tiše. Prázdný v břiše. (pila). Hvízdnu vzduchem jako blesk -. bum a bum - a třesk a třesk! (sekera)

Ucho to má, ale neslyší. (hrnek)

Tak dlouho se chodí se džbánem pro vodu, až se ucho utrhne.

Nemotora skoro slepý, hlína se mu na nos lepí. (krtek)

Námět na výlet

Exkurze do Zemědělského družstva Výšovice

Exkurze do zvonařské dílny Tomášková – Dytrychová v Brodku u Přerova

Hrady, zámky – Chropyně – rytířské brnění

Rozhledna v obci Hlína u Ivančic na Moravě

Použitá literatura

CD *Nová dobrodružství lesních skřítků – Drnovcův Bukvínek.*

CD *Sluníčko. Areca Multimedia. Parma Discoband.*

Klimtová, V.: *Lexikon druhů ohrožených strašidel. Nakladatelství klimtová, 2006.*

Janotka, M. a Linhart, K.: *Řemesla našich předků. Praha: Svoboda, 1987.*

Kolektiv autorů.: *Raadce předškolního vzdělávání po celý rok. Nakladatelství Dr. Josefa Raadce s.r.o., Praha*

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Fotopříloha s popisem aktivit

Foto č. 1

(Vložit fotografie z průběhu uskutečněného Tematického dne – nejlépe 6 – 8 ks s popisem)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Tematický den zpracovala:

_____

podpis autora

_____

*podpis nadřízeného pracovníka,
razítko mateřské školy*

V _____ dne _____.